

Muzeum „Letecká bitva 29. srpna 1944“ v Šanově

Museum of the Air Battle on 29 th. August 1944

MISE číslo 263

29. srpna 1944 vzlétlo ze základen v jižní Itálii 461 bombardovacích letadel 15. letecké armády Spojených států amerických. Z toho 293 B- 24 Liberator a 168 B- 17 Flying Fortress. Jako doprovod jim bylo určeno 185 stíhaček P – 51 Mustang a 108 dvoumotorových P – 38 Lightning. Jejich cílem byly strategické a válečným průmyslem zatížené aglomerace Moravské Ostravy. Bylo to rafinerie ropy v Ostravě – Přívoze a vlakové nádraží tamtéž, nádraží v Ostravě – Vítkovicích a také nádraží v Bohumíně. Na těchto protektorátních železničních uzlech řadila Německá armáda vlaky naložené vojenským materiálem určeným pro Východní frontu. Ve velké letecké bitvě, která se toho dne odehrála a která vrcholila nad oblastí Bílých Karpat moravsko – slovenského pomezí, bylo německými stíhači sestřeleno devět amerických čtyřmotorových bombardérů 15 th. U.S.A.A.F. Dva z nich dopadly na území Tisova Slovenského štátu a to poblíž moravské hranice. Ten den vypuklo také Slovenské národní povstání, jehož centrem byla Bánská Bystrica.

V expozici muzea v obci Šanov – kraj Zlín, mohou návštěvníci vidět části a fragmenty létajících pevností B – 17 G i Liberatora B – 24 sestřelených během leteckého souboje mezi německou Luftwaffe a 15. leteckou armádou USA.

Jedná se o stroje jež dopadly na katastry obcí Nová Bošáca a Nemšová na Slovensku, Vyškovec, Rudice, Krhov, Šanov, Kašava, Liptál a Metylovice na Moravě.

Dále jsou zde autentické fotografie z míst havárií i modely letadel a další zajímavosti související s touto druhou největší leteckou bitvou nad Moravou.

Muzeum 29. 8. 1944 v obci Šanov je důstojným místem prezentace a piety této části historie II. Světové války. Expozice je umístěna v budově bývalé mateřské školy pod kaplí Svaté Zdislavy z Lamberka. Za uplynulá léta existence muzea nás v Šanově poctilo návštěvou mnoho významných osobností, jako například rodinní příslušníci padlých U.S. letců, přímí účastníci – letci veteráni, toho dne sestřelení, pamětníci z Moravy i Slovenska, ale i letečtí přidělenci Americké ambasády v Praze. Nejčastěji však do muzea přijíždějí badatelé, letečtí nadšenci a modeláři, soukromí piloti nebo jen rodiny s dětmi jevící zájem o tuto část naší historie.

Literatura, která se zabývá touto historickou událostí podrobněji:

- Mission No 263 Second Bombardment Group Fifteen Air Force, August 29. 1944
William S. Tune, Loy A. Dickinson, Frank Pindak
- Mustangy nad Protektorátem
Jiří Rajlich
- Kroniky obcí: Metylovice, Liptál, Rudice, Přečkovice, Kašava, Pálkovic
- Archiv muzea Letecká bitva 29. 8. 1944 v Šanově

Michael Žitník
aeroarcheolog, historik a regionální badatel
mobil GSM 739 989 463
e-mail: zitnik.michael@gmail.com